

усвідомлення глибоких взаємозв'язків між природним та соціальним середовищем.

Сучасні практики поліпшення міських ландшафтів також виявляють інтерес до проблематики базових потреб людини у відтворенні життєвих сил, й відповідно – середовища для проживання. Через це переосмислюється роль природи в процесах розвитку міста, розбудови середовища, здатного підтримувати «здорове» функціонування. Екочутливі архітектори поділяють ідею про розчинення граничної межі між будівлею та довкіллям, між внутрішнім і зовнішнім простором.

Список використаних джерел

1. Фесенко Г. Г. Міський ландшафт у контексті екофілософії. *Актуальні проблеми філософії та соціології: наук.-практ. журн.* 2017. №16. С.138-141.

2. West Lake Cultural Landscape of Hangzhou. URL: <http://whc.unesco.org/en/list/1334/>.

3. A new international instrument: the proposed UNESCO recommendation on the historic urban landscape (HUL): report to the Intergovernmental Committee of Experts (UNESCO, Hangzhou, 25–27 May 2011). Hangzhou, 2011. 16 p. URL: <http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-706-12.pdf>.

Яровицька Н. А., кандидат філософських наук, доцент,
Харакозов М. П. студент архітектурного факультету,
*Харківський національний університет будівництва
та архітектури, Україна*

ПОВІЛЬНА АРХІТЕКТУРА ЯК ГАРМОНІЯ БУТТЯ

Повільна архітектура – це рух у напрямку будівництва будинків, які є енергоефективними з використанням простору та енергії, виглядають привабливо, гармонізують із околицями та створюють менший вуглецевий слід. Повільна архітектура в порівнянні з будівництвом McMansions нагадує порівняння повільної та швидку їжу як протилежних стилів їди.

Повільна архітектура націлена на гармонізацію з навколишнім середовищем. Будинок, який узгоджується із своїм природним середовищем, насправді є найбільш економічно вигідним варіантом. Максимізація природного освітлення та побудова будинку, який відповідає клімату, може заощадити тисячі доларів на оплаті за опалення, охолодження та освітлення. Подібно до того, як у повільно приготовленому смаженому горщику немає нічого хіпі-діппі, так не соромно будувати та облаштовувати будинок таким чином, щоб він прослужив поколінням і слугував точно своєму призначенню, без жодних надмірностей [2].

Оскільки в центрі уваги повільної архітектури – використання існуючих конструкцій та об'єктів, ви можете використовувати концепції повільної архітектури для більш ефективного використання житлової площі та об'єктів.

Що робить повільну архітектуру повільною? Буквально: для створення повільних будинків потрібен час. Так само, як для приготування їжі, яка вшановує місцеві смаки та інгредієнти регіону, потрібен час, будинки, які працюють з навколишнім середовищем, потребують часу на проектування та будівництво. Основною ідеєю повільної архітектури є ретельне врахування того, що потрібно як власнику будинку, так і навколишньому середовищу.

Джон Браун, засновник Slow Home, каже, що Slow Homes – це будинки, які люди можуть собі дозволити. Він вважає, що життя в межах своїх можливостей, а не спроба придбати найбільший з можливих будинків, – це повільне життя. Отже, рух повільної архітектури – це рух від розміру до якості та довговічності.

Особливі грані повільної архітектури – повторне використання існуючих структур та об'єктів замість створення нових. Наприклад, повільні архітектори віддають перевагу заповненню існуючих міських просторів, а не забудові менш розвинених заміських районів. Ви знайдете багато творчих способів повторного використання старих предметів усередині будинків повільної архітектури. Використана деревина та перероблені будівельні деталі можуть стати частиною архітектурного проєкту. Меблі для дому можуть бути виготовлені з творчо використаних знайдених предметів, таких, як столи та стільці з обробленого дерева.

Таким чином, завдяки принципам повільної архітектури особистість розкриває механізми гармонійних стосунків з навколишнім середовищем. Людська натура як уособлення фізичного «я» перетинається у хіазмі з натурою природи – «фізісом», другим обличчям живого. Суб'єкт та об'єкт доповнюють один одного, стаючи продовженням та знімаючи обмеження кордонів фізичного та ментального.

Важливі акценти, що створюють умови щодо реалізації змісту стратегії «повільної архітектури», базуються на розкритті наступних принципів.

- *Виправте – не викидайте.* Незважаючи на те, що багато предметів, які ми маємо у своїх будинках, мають бути одноразовими, американці викидають у відходи багато предметів, які насправді цілком можна виправити. Наступного разу, коли щось зламається або виглядає трохи зношеним, запитайте себе, чи можете ви зробити простий саморобний ремонт.

- *Централізувати.* Зробіть у своєму будинку хаб для сімейної / особистої діяльності. Джон Браун пропонує, щоб ви не дивились на свій будинок як на серію кімнат на плані поверху, а натомість як на серію місць, де ви можете взяти участь у певних заходах. У багатьох будинках кухня є центром будинку. Що ви можете зробити, щоб використати простір на кухні для розміщення всіх своїх занять?

- *Розслабтесь.* Щодня вимикайте стільниковий телефон, Інтернет та телевізор на кілька хвилин. Приготуйте просту вечерю і їжте разом з усією сім'єю. Повільна архітектура сприяє незалежності та спокою. Не важко спокійно дарувати собі та домочадцям кілька хвилин [1, с. 250;3].

Таким чином, повільний рух – це культура уповільнення ритму життя і філософія рівноваги без суєти. Вона не про відставання, не про заперечення

прогресу і нових технологій, а про баланс в житті. Початок їй поклав 1986 р., коли з'явилася повільна їжа, Slow Food, як відповідь на відкриття першого в Італії Макдональдса, глобалізацію і прискорення темпу життя. Дуже скоро концепт повільності перетік в інші сфери життя, ознаменувавши появу цілого slow-руху. «Не живіть так, ніби боїтесь спізнитися на власні похорони», - радить Гейр Бертелсен, засновник Світового інституту повільності. Сьогодні це лише одна з небагатьох організацій в світі, які просувають ідеї slow living. Адепти цього руху вважають, що повільним може бути все – мистецтво, освіта, наука, виховання дітей, старіння, технології, архітектура, міста...

Візія повільної архітектури – це одна з «близькоурбаністичних» концепцій, яка виросла з руху «слоуфуд». Під цим терміном розуміється архітектура, яка створюється поступово, органічно вписується в середовище і задовольняє на всіх рівнях потреби користувача. Одним з аспектів повільної архітектури є повторне використання – об'єктів, конструкцій, матеріалів. Повільні архітектори вважають за краще заповнювати і ущільнювати існуючі міські простори, а не забудовувати приміські зони. Також частиною їхнього архітектурного проєкту стають локально вироблені матеріали або такі, що вже були у вживанні.

Мета такого використання – не тільки скорочення витрат, але також данина культурі та історії регіону. Добре жити в розумінні руху – це мати можливість жити у власному місті легко і приємно, зберігати краще зі старих традицій. Серед повільних міст не зустрінеш великих і знаменитих мегаполісів; головна умова – не привабливість для туристів, а зручність для місцевих жителів. Стати повноцінним членом slow-руху може тільки місто з населенням не більше 50 тис. чоловік, яке зобов'язується відповідати цілій низці вимог. Великі міста не можуть приєднатися до такої організації, життя в них є більш високий темп, який вже не можна зупинити, однак там можна створити оазиси повільності – місця, де для суб'єкта створюються умови відпочинку, тиші, певної «німоти» дій.

Американський архітектор і співзасновник руху Slow Space Метте Аамодт пропонує проєктувати саме такі простори – місця з ідеальними умовами для уповільнення та роздумів, які в його розумінні, повинні відповідати трьом головним умовам: гарне, чисте й справедливе [4].

Список використаних джерел

1. Оноре К. Без суєти. Як перестати поспішати і почати жити. Вид-во Паблішер, 2017. 262 с.
2. М'яка архітектура для повільного життя. URL: <https://pragmatika.media/mjagkaja-arhitektura-dlja-medlennoj-zhizni>.
3. Медленная архитектура URL: <https://archi.ru/press/world/50668/medlennaya-arkhitektura>
4. Медленная архитектура – Slow architecture. URL: https://ru.qaz.wiki/wiki/Slow_architecture